

Inwoners Egchel: géén uitbreiding met 25.000 varkens

Begin november hebben alle 452 adressen in de kern Egchel een formulier in de bus gekregen met daarin de vraag of zij voor of tegen de uitbreiding met 25.000 varkens zijn. Aanleiding is het bestemmingsplan dat de gemeente Peel en Maas opstelt voor de uitbreiding van een intensieve veehouderij aan De Horsten. De enquête kende een hoge respons. Ruim 84% van de inwoners stemde tégen de uitbreiding. Een duidelijk signaal aan de politiek, die nu aan zet is.

Het bestemmingsplan maakt in een notendop het volgende mogelijk:

- uitbreiding van de locatie met 25.000 varkens én ruime mestbewerkingsmogelijkheden;
- op een bouwvlak van 8,5 hectaren, ruim 5x zo groot is als normaal maximaal toegestaan (1,5 hectare);
- toename van geuremissies met 220% (van bijna 70.000 OU naar 153.000 OU)
- een stikstofdepositie die toeneemt op meerdere beschermde natuurgebieden, terwijl de stikstofdepositie in die gebieden nu al te hoog is.

Commissie MER: Juridische houdbaarheid van uitbreiding varkenshouderij niet zeker

Als onderdeel van het plan dient de gemeente inzicht te geven in de milieu effecten middels een milieu-effectrapportage (MER). Hiervoor heeft de gemeente Peel en Maas de commissie MER, een onafhankelijk adviesorgaan, gevraagd om te adviseren over de juistheid en volledigheid van de MER. In september kwam de commissie voor de tweede keer tot het oordeel dat de gemeente haar werk over moet doen. Zo ontbreekt er nog belangrijke informatie over de effecten van de plannen op de natuur en welke maatregelen genomen zullen worden om de sterk toenemende geuroverlast te verminderen.

Gemeenteraad, neem de zorgen en de stem van inwoners serieus

De gemeente heeft aangegeven het plan niet nogmaals voor te leggen aan de commissie MER. Zoals het er nu naar uit ziet wordt het plan op 18 maart 2025 direct in stemming gebracht bij de gemeenteraad. Dat vinden wij een kwalijke zaak. Het is erg genoeg dat de gemeenteraad wordt gedwongen om op basis van onvolledige informatie een besluit te nemen. Een besluit dat grote gevolgen heeft voor zowel inwoners als boeren in de omgeving. Niet alleen worden geurnormen voor omwonenden nóg verder overschreden, maar een toename met 25.000 varkens betekent ook dat elders in de regio nog meer andere boeren noodgedwongen moeten stoppen of zeer kostbare maatregelen moeten nemen op het gebied van geur en stikstof. Er moet op zijn minst geluisterd worden naar de inwoners, die de overlast zullen ervaren. De massale tégenstem van de Egchelse gemeenschap zou een belangrijke rol kunnen en moeten spelen bij de besluitvorming in de gemeenteraad.

Lees ook: [Milieurapport nauwelijks beletsel voor megavarkensbedrijf in 'Pig City' Egchel: hoe uitbreiding met zes stallen in de huidige tijd toch mogelijk is](#)

Lees ook: [Milieurapport varkensbedrijf 'Pig City' Egchel deugt nog steeds niet: juridische haalbaarheid volgens deskundigen onzeker](#)

Organisatie, opzet en uitslag van de enquête

Organisatie

Om de mening van de inwoners van Egchel te peilen heeft een groep *BigPigCity?*-vrijwilligers in het weekeinde van 1 en 2 november in de hele kern van Egchel huis-aan-huis een envelop met enquêteformulier verspreid (zie *bijlage*). Enkele dagen later zijn zij overal langs de deuren gegaan om de enveloppen weer op te halen. Bij niet-thuis zijn ze nog een keer terug gegaan. Was er dan óók niemand thuis, dan stopten ze een niet-thuisbriefje in de bus. Daarop stonden inlevermogelijkheden voor wie de enquête alsnog wilde invullen.

We hebben gekozen voor de kern van Egchel, zónder de buitengebieden.¹ De belangrijkste reden is dat de gemeente in het verleden beloftes heeft gedaan ter bescherming van de kern, het woongebied Egchel dus.

De enquête is mede mogelijk gemaakt door de Natuur en Milieufederatie Limburg, die de actie van *BigPigCity?* van harte ondersteunt, onder meer door printwerk met gebruikmaking van haar logo.

Opzet enquête

In de inleidende tekst op het enquêteformulier hebben wij ervoor gekozen om, naast de aanleiding voor de enquête, ook kort ons standpunt te vermelden. Verder hebben we welbewust alléén de opties 'vóór uitbreiding' en 'tégen uitbreiding' te geven, en dus geen optie 'geen mening/neutraal'. Belangrijkste reden daarvoor is dat straks de gemeenteraad precies dezelfde heldere keuze moet maken: vóór of tégen. Diezelfde duidelijkheid vragen we ook aan de inwoners van Egchel.

Verder vragen we in de toelichting bij de enquête aan alle huisbewoners van 16 jaar of ouder hun keuze aan te geven.

Belangrijk voor de verifieerbaarheid van de stemmen is dat op het formulier ook het huisadres wordt vermeld en dat elke stemmer ook zijn/haar naam erbij schrijft.

Uitslag

De enquête is verspreid over 452 huishoudens in de kern van Egchel. Het is niet precies na te gaan hoeveel inwoners van 16 jaar of ouder hier wonen, maar met een schatting van 1.250 zitten we er waarschijnlijk niet ver naast.²

- Opkomst/deelname aantal huishoudens: 276 (= 61,1%). Van deze huishoudens zijn er 266 verifieerbaar/traceerbaar. Onder verifieerbaar verstaan we alle stemmen waarbij minimaal een adres is vermeld. Overigens is bij de overgrote meerderheid van de ingevulde formulieren naam én adres ingevuld.

- Aantal huishoudens vóór nieuwe stallen : 34

---

¹ Gebruikte bron: <https://allecijfers.nl/adressen/peel-en-maas/>

² Gebruikte bron: <https://allecijfers.nl/wijk/egchel-peel-en-maas/>

- Aantal huishoudens tegen nieuwe stallen : 227 (+ 10 niet verifieerbaar)
- Verder hebben 11 huishoudens op het formulier aangegeven: 'neutraal' of 'geen mening'

Overzicht van resultaten: huishoudens

	verifieerbaar		alle respons	
	Huishoudens	%	Huishoudens	%
Tegen	227	83,5%	237	84,0%
Voor	34	12,5%	34	12,1%
Neutraal	11	4,0%	11	3,9%
Totaal	272	100,0%	282	100,0%

De steekproefgrootte (276) uit de populatie woonadressen (452) is groot genoeg om met 95% zekerheid te kunnen stellen dat de foutmarge slechts 4% is.³

Voor de fijnproevers: In bovenstaande tabel is te zien dat het totaal aantal huishoudens telkens met 6 afwijkt (verifieerbare huishoudens: 272 versus de in de toelichting boven de tabel genoemde 266, en 'alle respons': 282 versus de eerder genoemde 276). Reden is dat in deze 6 gevallen voor- en tegenstemmers samen onder één dak wonen en één huishouden vormen. De adressen zijn dan twee keer meegenomen, een keer als voorstemmer en een keer als tegenstemmer.

Overzicht van resultaten: personen/stemmers

Als we de individuele stemmers tellen, zijn de resultaten als volgt:

	verifieerbaar		alle respons	
	Personen	%	Personen	%
Tegen	435	84,1%	451	84,5%
Voor	67	13,0%	68	12,7%
Neutraal	15	2,9%	15	2,8%
Totaal	517	100,0%	534	100,0%

Het lijkt erop dat op de formulieren niet altijd alle (16+) huisgenoten zijn vermeld. De redenen hiervoor kunnen divers zijn. Echter voor de percentuele uitslag, gekeken naar huishoudens dan wel naar personen, maakt dit nauwelijks verschil. De steekproefgrootte 'inwoners alle respons' (534) uit de populatie inwoners kern Egchel (1.250) is groot genoeg om met 95% zekerheid te kunnen stellen dat de foutmarge slechts 3% is.

Alle ingevulde formulieren worden voorlopig bewaard bij Patrick van 't Hooft. Ze zijn na afspraak te allen tijde in te zien voor controle.

Niet-deelname

Van alle adressen hebben we van 176 (38,9%) geen respons gekregen. Daarvoor zijn een aantal, heel uiteenlopende verklaringen. Hieronder een (zeker niet volledige) lijst:

- Niet geïnteresseerd
- Weet niet waarover het gaat (bv. arbeidsmigranten/statushouders)
- Adres (tijdelijk) onbewoond
- Inwoners die twijfelen
- Redenen van privacy

³ Gebruikte calculator: <https://nl.surveymonkey.com/mp/margin-of-error-calculator/>

- Inwoners die de enquête-opzet niet zien zitten
- Mensen die *BPC?* helemaal niet zien zitten, tegen de enquête zijn en vóór de bouw van de stallen. Hoe groot het aandeel van deze groep is op het totaal van niet-stemmers, is lastig vast te stellen.

Kritiek

Van een aantal kanten klonk er kritiek op de enquête. Hieronder gaan we daarop in.

- *'Eenzijdig / subjectief'*

Op het enquêteformulier geven wij inderdaad (in welgeteld drie zinnen) onze mening over de plannen. Naar onze stellige overtuiging zijn inwoners van Egchel zeer wel in staat om ook na het lezen daarvan onafhankelijk hun mening te geven over de kwestie die voorligt.

- *'Privacy niet gewaarborgd'*

Om redenen van verificerbaarheid hebben wij iedereen gevraagd om zijn/haar naam te vermelden. In onze toelichting hebben wij gemeld dat we zorgvuldig hiermee om zullen gaan. Meer dan deze belofte (en vraag om vertrouwen) kunnen wij in alle redelijkheid niet geven. Wij zijn blij dat zoveel mensen ons het vertrouwen hebben gegeven door hun naam te vermelden.

- *'Waarom moeten wij onze naam invullen, en blijven jullie anoniem?'*

De twee kartrekkers van *BPC?* (Patrick van 't Hooft en Peter Vullings) verschuilen zich zeker niet. Ze zijn al diverse malen met naam en gezicht in de media (krant, televisie) geweest.

- *'Sommige stemmers zijn jonger dan 16'*

Op enkele formulieren staan (per abuis?) ook namen van kinderen jonger dan 16 jaar. Soms wisten we dat; wanneer we dat vermoedden zijn we dat voor zover mogelijk nagegaan (o.m. via internetbronnen). Als ze te jong bleken, hebben we hun stem niet meegeteld.

- *'Jullie gooien vóór-stemmers weg'*

Tegen deze kritiek kunnen wij ons feitelijk niet verweren, anders dan zeggen: 'Zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten'. Het aantal verificerbare tegenstemmers is overigens zó groot, dat deze kritiek behoorlijk aan kracht verliest. Zelfs in het onwaarschijnlijke scenario dat álle adressen waarvan geen respons is gekregen (176) voorstemmers zouden zijn, is er nog geen meerderheid voor de uitbreiding (34+176 versus 237).

Conclusie

Ondanks de (verwachte) kritiek op de enquête is de uitslag naar onze mening betrouwbaar en duidelijk: een grote meerderheid van de inwoners van de kern Egchel wil niét dat er zes megastallen in Egchel bijkomen.

Wij zullen de uitslag van de enquête onder de aandacht brengen van de gemeenteraad. We gaan er van uit dat onze volksvertegenwoordigers het niet mis te verstane signaal uit Egchel serieus meewegen in hun oordeel over de bouw van nog meer megastallen in Egchel.

Egchel, 14 november 2024

Patrick van 't Hooft, Peter Vullings - *BigPigCity?*

Pascale Plusquin - *Directeur Natuur- en Milieufederatie Limburg*